

**DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF COMPUTER
ASSISTED LEARNING MATERIALS IN ACCOUNTS SUBJECT
AT HSC LEVEL**

ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક કક્ષાએ નામાના મૂળતત્વો વિષયમાં કમ્પ્યુટર
દ્વારા અધ્યયન કાર્યક્રમની રચના અને અજમાયશ

**A
DISSERTATION
SUBMITTED TO THE SARDAR PATEL UNIVERSITY,
VALLABH VIDYANAGAR IN PARTIAL FULFILLMENT OF
REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF**

Master of Education

By

ADIYOL JAYSHREE C

Supervisor

DR. SULABHA NATRAJ

Waymade College of Education

**SARDAR PATEL UNIVERSITY,
VALLABH VIDYANAGAR, ANAND- 388120
MARCH – 2012**

Certificate

Certified that the work incorporated in the Dissertation bearing the title

**DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF COMPUTER
ASSISTED LEARNING MATERIALS IN ACCOUNTS SUBJECT
AT HSC LEVEL**

Submitted by

MRS. JAYSHREE C ADIYOL

*Comprises the result of an independent and original investigation
carried out by the investigator. The materials obtained (and used)
from the other sources have been duly acknowledged in the
Dissertation.*

Date:

Research Scholar

PLACE

JAYSHREE C ADIYOL

*Certified that the work mentioned above is carried out under
my guidance*

Date:

Research Guide:

PLACE:

DR. SULABHA NATRAJ

Certificate of Approval

*This Dissertation directed and supervised by the candidate's
guide has been accepted by*

WAYMADE COLLEGE OF EDUCATION,

*Sardar Patel University, Vallabh Vidyanagar, Anand.
In partial fulfillment of the requirement of the degree of*

Master of Education

Title

**DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF COMPUTER
ASSISTED LEARNING MATERIALS IN ACCOUNTS
SUBJECT AT HSC LEVEL**

By

MRS. JAYSHREE C ADIYOL

Supervisor

DR. SULABHA NATRAJ

DATE:

**PRINCIPAL
WAYMADE COLLEGE OF EDUCATION**

ઋણ સ્વીકાર.

અસફલ ભી સફલ હો જાતા હૈ,
નિર્બલ ભી સબલ હો જાતા હૈ,
'પરિવર્તન' કી હૈ ગજબ ક્ષમતા,
કીચડ ભી કમલ હો જાતા હૈ,

સૌ પ્રથમ હું મારા ઈસ્ટ દેવ ને વંદન કરી તેમનો આભાર માનીશ કે તેઓએ મને અહિં સુધી લાવવામાં મને બુધ્ધિ બળ, મનો બળ, સાહસ બળ, અને ધૈર્ય બળ અર્પણ કરી મને મારી મંજિલ સુધી પહોંચવા માં મદદ રૂપ બન્યા. અને હું મારું સ્વપ્ન પૂર્ણ કરવા માટે ઝંખના સેવી તે તરફ આગળ વધવાનો પ્રયત્ન કરતી રહી.

બીજી એક કહેવત છે, કે સઢ વગર નાવ નકામી. તે તરી શકે નહિ. જીવનને સફળ બનાવવા માટે એક સારા અને સાચા માર્ગદર્શક અને પથદર્શક ની જરૂર પડે છે. જો તમને સારો અને સાચો માર્ગદર્શક મળે તો તમે તમારી મંજિલ ને ખુબ જલદી નીહાળી શકો છો. અનેક સાસ્વત મહાનુભવોના પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ સહકારથી પ્રસ્તુત લઘુનિબંધ તૈયાર થયેલ છે. પ્રસ્તુત સમસ્યા ના અભ્યાસ માટે હું મારા માર્ગદર્શક ડૉ. સુલભા નટરાજ મેડમનો હૃદય પૂર્વક આભાર માની ઋણસ્વીકાર કરું છું કે તેઓના સાથ વગર હું મારું આ કાર્ય સફળ રીતે પૂર્ણ કરવામાં સામર્થ્ય ધરાવી ન શકું તેઓ એ ખુબજ સચોટ અને મહત્વ પૂર્ણ અને ઝીણવટ પૂર્વક અમને માર્ગદર્શન આપ્યું.

મારા જીવનના આ સફર માં મારા અભ્યાસ કાળ દરમ્યાનના દરેક શિક્ષક ગણ અને પ્રસ્તુત સંશોધન માં દિશા આપનાર એમ. એડ વિભાગના તમામ ગુરુજનો ની પણ હું ઋણી છું કે જેઓ ના સાથ સહકાર વગર અહિં સુધી પહોંચવું મુશ્કેલ છે.

મારા આ પ્રાયોગિક કાર્યક્રમ માં મને મદદ કરનાર મારા સહ અભ્યાસી વિદ્યાર્થીઓ અને મારી કોલેજના દરેક ફેકલ્ટી મેમ્બર્સ ની પણ હું આભારી છું. તથા જરૂરી અનુકૂળતાઓ પૂરી પાડી સર્વાંગી સહયોગ બક્ષનાર ઘરના સભ્યોનો અને મારા લાડ કા દિકરા પૃથ્વીરાજ બી. ચૈહાણ નો હું અંતઃ કરણ પૂર્વક આભાર માનું છું

વલ્લભ વિદ્યાનગર

સંશોધન કર્તા

તારીખ :-

જયશ્રી. સી. અડિયોલ

અનુક્રમણિકા

પ્રકરણ ક્રમાંક.	શીર્ષક	પૃષ્ઠ ક્રમાંક.
	નામાભિધાન પૃષ્ઠ	
	સ્વીકૃતિ પ્રમાણ પત્ર	
	ઋણ સ્વીકાર	
	અનુક્રમણિકા	
	સારણી સૂચી	
1.	સમસ્યા પરિચય	1
	1.1 પ્રસ્તાવના	1
	1.2 સમસ્યા કથન	2
	1.3 સમસ્યા નું સ્પષ્ટીકરણ	2
	1.4 સમસ્યા માં સમાવિષ્ટ શબ્દો ની વ્યાખ્યા	3
	1.5 અભ્યાસના હેતુઓ	5
	1.6 અભ્યાસના ચલોની ઓળખ	7
	1.7 અભ્યાસની ઉત્કલ્પનાઓ	7
	1.8 અભ્યાસનું મહત્વ	8
	1.9 અભ્યાસનાં વ્યાપવિશ્વ અને નમૂનો	8
	1.10 સંશોધનની રૂપરેખા	9
	1.11 માહિતી નું પૃથક્કરણ	9
	1.12 અભ્યાસ નું સીમાંકન	9
	1.13 પ્રકરણોની રૂપરેખા	10
	1.14 ઉપસંહાર	11

2.	સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષા	12
2 (અ)	સંશોધન આધારશિલા	12
	2.1 પ્રસ્તાવના	12
	2.2 નામાના મૂળતત્વોમાં અધ્યયન	12
	2.3 કમ્પ્યુટર સહાયિત અધ્યયન	13
	2.4 કમ્પ્યુટર આધારિત અધ્યયન કાર્યક્રમ વિકસાવવા માટેના સોપાનો	16
	2.5 કમ્પ્યુટર આધારિત અધ્યયનના લાભ	18
	2.6 CALM ની મર્યાદાઓ	19
2 (બ)	સંબંધિત સંશોધનોની સમીક્ષા	20
	મોદી, નગીન (1993), કોમ્પ્યુટરની બોલબાલા, પ્રકાશક ભગતભાઈ તુરાલાલ શેઠ, કોમ્પ્યુટરનો વિવિધ ક્ષેત્રમાં ઉપયોગો, અમદાવાદ	21
	વાઘેલા, ઈશ્વર. (2009), શિક્ષણની કેડીએથી, માધ્યમિક કક્ષાએ સમર્થ શિક્ષક પ્રશિક્ષણમાં ગુણવત્તા સુધારણા, પ્રકાશક ઈશ્વર વાઘેલા, વલ્લભ વિદ્યાનગર, આણંદ	21
	ત્રિવેદી, આર. એન. (1996), શિક્ષણમાં નવીની કરણ, શૈક્ષણિક ટેકનોલોજી, નવો અભિગમ, ગૂર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ	22
	ત્રિવેદી, આર. એન. (1996), શિક્ષણમાં નવીની કરણ, શૈક્ષણિક ટેકનોલોજી, શિક્ષણ માળખાગત પ્રશ્નો, ગૂર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ	23
	પી એચ ડી કક્ષાએ થયેલ સંશોધનની સમીક્ષા	24
	એમ એડ કક્ષાએ થયેલ સંશોધનની સમીક્ષા	26
3.	સંશોધન યોજના	45
	3.1 પ્રસ્તાવના	45

	3.2 સંશોધન પદ્ધતિ	45
	3.3 સંશોધન યોજના	46
	3.4 વ્યાપવિશ્વ	49
	3.5 નમૂના પસંદગી	49
	3.6 ઉપકરણની રચના અને પસંદગી	50
	3.7 માહિતી એકત્રીકરણ	55
	3.8 માહિતીનું વર્ગીકરણ અને વિશ્લેષણ	57
	3.9 ઉપસંહાર	59
4.	માહિતીનું પૃથક્કરણ અને અર્થઘટન	60
	4.1 પ્રસ્તાવના	60
	4.2. ઉત્કલ્પના	61
	4.3 માહિતીનું ગુણાત્મક વિશ્લેષણ	67
5.	સારાંશ, તારણો અને શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો	73
	5.1 પ્રસ્તાવના	73
	5.2 સંશોધનનો સારાંશ	73
	5.3 તારણો	77
	5.4 શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો	78
	5.5 ભાવિ સંશોધન અંગેની ભલામણો	78
	5.6 ઉપસંહાર	79
	ઉપસંહાર	79
	સંદર્ભ સૂચી	81
	પરિશિષ્ટ 1	I
	પરિશિષ્ટ 2	X
	પરિશિષ્ટ 3	XII
	પરિશિષ્ટ 4	XV

સારણી સૂચી

અનુ. ક્રમ નં .	વિગત	પાન નં.
1.	અભ્યાસના ચલોની ઓળખ	7
2.	પ્રાયોગિક જૂથ, નિયંત્રિત જૂથ ઉત્તર-કસોટી અને ધારણ-કસોટી (પુન : કસોટી) યોજના	47
3.	પ્રાયોગિક જૂથના વિદ્યાર્થીઓએ ઉત્તર કસોટી અને ધારણ કસોટીમાં મેળવેલ પ્રાપ્તિાંકો	51
4.	નિયંત્રિત જૂથના વિદ્યાર્થીઓએ ઉત્તર કસોટી અને ધારણ કસોટીમાં મેળવેલ પ્રાપ્તિાંકો	53
5.	4.2.1 પ્રાયોગિક જૂથ અને નિયંત્રિત જૂથના વિદ્યાર્થીઓએ નામાના એકમોની ઉત્તર-કસોટીમાં મેળવેલ પ્રાપ્તિાંકોની સરાસરી વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.	61
6.	4.2.2. પ્રાયોગિક જૂથ અને નિયંત્રિત જૂથ ના વિદ્યાર્થીઓએ નામાના એકમોની ધારણ -કસોટી (પુન: ઉત્તર કસોટી)માં મેળવેલ પ્રાપ્તિાંકોની સરાસરી વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.	63
7.	4.2.3.પ્રાયોગિક જૂથના વિદ્યાર્થીઓએ નામાના એકમોની ધારણ -કસોટી (પુન: ઉત્તર કસોટી) અને ઉત્તર-કસોટીમાં મેળવેલ પ્રાપ્તિાંકોની સરાસરી વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.	65
8.	4.3.1 પ્રાયોગિક જૂથની પ્રતિપોષણ અભિપ્રાયાવલી	67